

Afrikansk svindel forvandles til kunst

Af Simone von Burgwald

Posted 05.04.12 at <http://www.u-landsnyt.dk/nyhed/05-04-12/afrikansk-svindels-forvandles-til-kunst>

Korrespondancen mellem en dansk kunstner og en afrikansk advokat inspirerer til malerier i ny farverig og indsigtfuld bog.

Kunstneren Ditte Ejlerskov er aktuell med en bog om hendes seneste kunstprojekt. Hun har nemlig forvandlet et klassisk afrikansk svindelnummer til en række malerier og en hjertelig fortælling om fordomme og introspektion.

Bogen "My African Letters" er en spændende og indsigtfuld dokumentation af korrespondancen mellem kunstneren Ditte Ejlerskov og en afrikansk advokat, samt kunstnerens malerier, som blev inspireret af kommunikationen.

Det startede med et brev

Den 9. april 2011 modtog den danske kunstner Ditte Ejlerskov en mail, angiveligt fra en afrikansk advokat, Amadi Omorose Azagba. Fra Benin skrev Azagba at hans klient, Gabriel Ejlerskov var død for nogle år siden på tragisk vis, og at der derfor skal afsættes en del af arven til en Ejlerskov slægtning. Han skriver, at han i nogen tid har forsøgt at kontakte arvingen, da bankens tidsfrist er inde.

"10 million US dollars awaits you"

Hvis ikke man selv har modtaget sådan et brev, så kender vi alle sammen til svindlen. Men i stedet for at slette mailen skriver Ditte Ejlerskov nysgerrigt tilbage. Med en glad og naiv stemme, fortæller hun advokaten om sin spænding om at høre om denne formue. Hun beskriver for ham sit romantiske billede af den afrikanske solnedgang, den røde jord, og cikadernes sang – billeder som Ejlerskov senere manifesterer i en række malerier.

Den efterfølgende udveksling af mails, hvori Ditte Ejlerskov forsøger at få flere detaljer om den afdøde Gabriel Ejlerskov, danner basis for projektet. Korrespondancen udvikler sig til en humoristisk men også pinlig, tå-krummende læsning.

White man's expectations

Ditte Ejlerskovs projekt handler om fordomme og forventninger. Hendes tema er en sammenstilling af stereotyper af den rige europæer, set som et let mål fra den afrikanske side, og stereotyper af Afrika som råt paradys, set gennem europæiske øjne.

Om projektet, skriver Ejlerskov, "...I am, in this project, playing with completely constructed exotic environments. So is Azagba. We both play a game of the white man's expectations of Africa."

Det falske håb om rigdom og eksotisme er indledt fra Amadi Azagbas side med løftet om penge. Men som de to udveksler ord og drømme, vokser og forandrer deres sære og skrøbelige forhold til hinanden.

Fordomme og forventninger

Selvom begge parter godt er klare over, at hele situationen er en stor løgn, fortsætter de begge to med at korrespondere med stort håb: for Amadi Azagbas del, ønsker han at sin europæiske kontaktperson vil betale de krævede penge for at løse de opdigtede 10 millioner dollar; for Ditte Ejlerskov er der en forventning om hun kan skabe en historie – og muligvis ”redde” dette desperate individ, der må leve i en sådan fattigdom, at den slags svindel er den eneste mulig udvej.

I bogens forord, skriver Ditte Ejlerskov, “I now realize that it is in fact not when I mock Azagba that I am acting superiorly. Is it not when I bring in morals and want to help him be a better person that I act wiser, superior and missionary?”

Penselstrøg fanger øjeblikke

Det lyder tørt at sige at Ditte Ejlerskovs malerier, gentrykt i bogen, tager udgangspunkt i den skriftlige korrespondance med den afrikanske advokat. Men beskrivelserne af den afdødes privilegerede liv i Benin er visuelt rige og eksotiske, og man sætter sig mentalt ind i deres lille teaterspil. For en kunstner er der rigeligt at tage fat på: et fransk palæ med stukloft, vilde tukaner, og løver, der varmer sig på et stykke asfalt.

Ejlerskovs fantasi bryder løs i olie på lærred, og med vellykket effekt. De små øjeblikke hendes malerier fanger, fortæller om hendes forestillinger om livet i Afrika, hendes forventninger, hendes tanker og tilstand i løbet af korrespondancen.

To drømmere hvis veje krydses

Når forhandlingerne som forventet bryder sammen skriver Ejlerskov til Azagba: ”This cannot be true! You cannot take this dream away from me!” Selvom man ved, hvor absurd hendes anklage er, føler man stadigvæk det tveægget sværd stikker i ens hjerte.

Man følger begges frustrationer og håber på en løsning, hvor alle bliver glade. Men man ved, at dette er umuligt. Ironisk nok kalder Amadi Ditte for ”a dreamer” og truer med at trække sig ud af handlen. ”You are preoccupied with fantasies or unrealistic plans and a little bit out of touch with reality,” skriver Amadi Azagba.

Til sidste bakker Ditte ud af de fantome forhandlinger. Med knust håb at denne drøm bliver til virkelighed, bliver de to dog enige om at ”dreams can come true”.

Konsekvenser og forsoning

Gennem den lange korrespondance bliver Ditte Ejlerskov gradvis klar over, at hun, ligesom Azagba, også spiller et spil af fordomme og forventninger. Men hvem har udnyttet hvem, og af hvilken grund?

Kunstneren overvejer efterfølgende: “The great burden of colonial guilt happens in me...I got caught in my own game. I had exploited Azagba for the sake of art. We do not know who he is, but he is a victim.”

Med skyldfølelser overvejer Ditte Ejlerskov at samarbejde med Amadi Azagba på et kunstprojekt. Hun skriver til ham med dette forslag, men med forudsætningen at Azagba indrømmer at han har løjet, og at han afslører sit ægte identitet. Til trods for hans interesse i kunst insisterer han på at ære den imaginære afdøde og Ejlerskov må indse projektets ende. Hvis ikke hun har gravet en brønd i Benin for at redde tørstende børn så har Ditte Ejlerskov, med sin fantasi og tørstende hjerne i hvert gravet dybere i en myte, vi alle samme kender til, og på hendes måde kastet lidt lys på skyggerne bag alle vores fordomme.

Udstilling og Carnegie Award

My African Letters blev i første omgang præsenteret som en udstilling på LARMgalleri i København i august i fjor. Ditte Ejlerskov er født i 1982 i Frederikshavn og er uddannet fra Kunstakademiet i Malmø i 2009. Hun har desuden studeret på det Fynske Kunstakademi og på Cooper Union School of Art i New York. Hun bor og arbejder i Malmö, Sverige. Hun er for nylig blevet nomineret som en af de tre kunstnere, der skal repræsentere Danmark i Carnegie Art Award 2012.

Ditte Ejlerskov, My African Letters, 160 sider i farver, sideformat 210x260mm. Bogen er designet af Woodpecker Projects, SE og udgivet af Forlaget Siesta, med støtte fra Statens Kunstråd.